

کتابخانه

تورک ارماجیغلیک ناسر افکاریم

کندشزی عربی وقایعی قواعدندن مستقی قلمه باز .
مقاله نهایت ویرسندن اول ، شونی ده علاوه
ایک استمرکه غایت مهم اولان لسان مسئله لری
اداری قومبوسونر ایله حل اولماز . یوکی مسئله
لردکی رأی صاحب لری ، علمه کوتلی اعتبار لری
و لسانیه واقف اولقله برابر لسانیه ترقیات
آخریمنه واقف اولان ونه ایستدکری بیان
ذواندن مرکب ، تام مناده ، رهیت علیه اعضاسیدر .
انور باشانک حریبه ناظر لری زماننده « دواژده
حروف منفصله استعمالی و محررات رسمیه یک
بو حرف لری یازلسی حریبه ناظر باشانک امری
اقتضاسنددر » طرزنده کولونج تمیم . مملکتیک
شرقی اثر ابراق ماهیتده دکل ایدی . زیرا
هیچ بر زمان و ماکده ، لسان مسئله ی براداری
مسئله دکدر . بو ساحده ، ایک و صوک
سوز علمکدر .

دار الفنون معلم لردن

آرام غلانی

هامش — بو مقاله حاضر لاندقن صوکره
غزیه لری ، طولی حلمیک تکلیفک ملت مجلسنه
شایان مذاکره کورولدیکنی یازدیلر .
آ . غ

ملی ادبیات تدقیق لری

عاشق « کوهری » یه عابد ایک و شیقه
نورک لک خلق ادبیانه بالخاصه آناتولی
و روم ایلیده بیتن ساز شاعر لرنه دائر
اوزون سنه لردن بری تدقیقانه بولونقمدهیم .
بویه اولدیگی حالده ، اسکی مجموعه رده شعر -
لرنه صیق صیق تضادف ایستدیکمز بر جوق
معروف ساز شاعر لرنیک حیاتی حقیقه یک
آز معلومات اله ایدمیلدیم . خلق ادبیانمک
نوع لری ، شکل لری ، اسکی عثمانی حیاندکی
موقی ، فاسیق ادبیانه رابطهلری ، عمومی
طرز تکامل حقیقه صریح و یک اطراف لری
فکر لری ایدینه بیلدیکم حالده ، عاشق لرنیک
وزمانلری حقیقه کی بو مجهولتک اسبابی ،
« ملی تیاعر » مجموعه سنده نشر ایستدیکم
مقاله ده و اوندن اول « اقدام » ده « ساز
شاعر لری » عنوانی آتندکی تدقیقات سلسله
سنده ایضاح ایشتم :

فلاسق شاعر لرنه تذکره مجیز ، بونلر
حقیقه فوق العاده تیفکار برحسب دکرلردن
اثر لرنده برنورلو بونلردن بحث ایدم یورلر .
زاوالای « صفائی » تذکره سنده برایی یکچیری
شاعر لرنیک اسمی ذکر ایستدیکم ایچون « سید

وهی » لک شدتلی هجومه اوغرامشدی ...
« سالم » لک عاشق عمر » دن بحث ایتمه کی
برقاچ حادثی ، آنجا بر استسنا اولارق
تلقی ایدمیلر . ایسته بوندن دولای ، بزم اسکی
عاشق ادبیاتک بلکه لک صنعتکار سیاسی
اولارق قبول ایستدیکمز شاعر « کوهری »
حقیقه اخیراً اله ایدمیلدیکم ایکی تاریخی
و شیقه ، ملی ادبیات تدقیقاتی اعتباریه ،
فوق العاده اهمیت لدر .

« ساز شاعر لری » حقیقه کی مقاله مک
برنجیسنده ، ساز شاعر لری حقیقه تاریخی
معلومات و بر دیکم سیراده ، « کوهری »
حقیقه شو مطالعه یی بورتشدم : [بونون
بو شاعر لر آراسنده « کوهری » بالخاصه شایان
دقتدر . اثر لرنده عاشقانه و صمیمی بر ادا ،
اسلوبنده نفیس بر سلاست موجود اولان
بو عاشق لرنی حالا جوق اوقونور ،
جوق ترتم ایدیلر .

« سخن » قصیده یی ناظمی « وهی » یی :
« اتفاق ایدیلر مسک عاشق عمره
عشق و شوق ایله نیجه قانیه جویا سخن
کوهری کفتمنه دودنی بو کورلرده مدد
کوهر نادره لؤلوی لالای سخن
فریاده شکایته مجبور ایدمیک قدر شهرت
قازانان بو عاشق لطیف بر قوشمه سی بر نمونه
اولارق عرض ایدیلور :

بن کوزلم دیو هواند اوچه
ایندیرلر سنی ایل یان اولور
سیاه کاکلرک کورنه صاحبه
باد اسر داغیتیر بیل یان اولور

کوزلک سودیکم سنده بیلسک
ایستدیک ایشله یمان اولورسک
کل آقشاملا یلم بولده قایرسک
قارا کلکی کیجه ده یول یان اولور

یحاره کوهری دیر حالم عان
طاغ باشندن اکلیک اولور دومان
اندم بن سنی صار دیم زمان
عشقزده آرمار حال یان اولور

...

« طمشوارلی الحاج ابراهیم نعیم الدین »
افندیک « ۱۱۵۷ » ده یازمش اولدی و حقیقه
الشهدا ، عنوانی یک قیمتدار بر اثر اخیراً
اله کچدی . مؤلف مقدمه کندی طامه سنک

اصلاً سرح حاقندن و روم ایل غازی لردن
اولدیغی آنکلا تریکن ، بالناسبه « کوهری » دن ده
بحث ایدیلورکه ، بوقره ، بزه کوهریک اون
برنجی عصر صوکلرنده شهرت قازانش بر
شاعر اولدیغی یعنی زمان اعتباریه « عاشق عمر »
براز تقدم ایستدیکم کوسته رپور :

[... فی الاصل نسل قدیمز اکره قلمه سی
سرحدی رجالدن اولوب جد اعلا مز قوه
ابراهیم آغا سیدالغزات سلطان محمد خان
بن سلطان مراد خان علیه الرحه و الغفران
حضر تلی بیگ سنه سنده اکره قلمه سی
فتح و تسخیر ایلدکرنده اندرون هارون
خدمتیه اول غزای اکبرده برابر بولنوب
ظاهر اولان خدمت مجاهدی و زیاده غیرت
و غزای حسیه برابر اق آغالی ایله جراغ
و بهر باب یسورخله قلمه مز بورده نقراتی
ایل محافظه قائلش . بعد اوغل احمد آغا
کاله ایریشوب غزا و جهاده قادر و زیاده
شجیع و بهادر اولقله اکره قلمه سنک صاغ
قول آغالی ایله آلائی بکلیکی مانعه الجمع
ایکن بالاستحقاق جمع و بر ارجه ضبط و نیجه
بیلر متصرف ایکن روی غزاده شهید شهادتی
نوش و جنت اعلا ده حور لری در آغوش
ایلدکه اوغل ابوبکر آغا که والده عزیزه مزک
بدر لدر برینه بابائی اتمکی اولان صاغ قول
آغالی اولمشدر . شهید مرقوم احمد آغا لک
سرحدرده ایلدیگی غزالرک حکایتی و جنبش
شجاعتی حددن افزون و قیاسدن بیرون اولوب
بورساله مختصره ده تفصیل بیان بحلی اولماغین
الی الان السنه رجال سرحد لویاده اوقتان
اشیو منظوم مرثیه یی تبرک کتب و ترقیم
اولندی . نظم بودر :

غاز لرنک سرافرازی آغاسی
وصفکی سولیک دیلر آغلاسون
بونجه غزات ایل اوهر مانک
غزایه اشدوکی بولر آغلاسون

غزا میهنه سنک بیر و پلانی
فی سبل الهدی غزای جنکی
قیلان یوسنی ایل آتتون چلنی
یله طاقدیغی نلر آغلاسون

نام حق دلدن تکرار ایلین
شجاعت کوهرین اطهار ایلین
کیجه کونوزد آکا تیار ایلین
یازمنی سادان لیر آغلاسون

دین اوغرتنه دایم کیدردی بوله
ایندوک غزال کوردی دیله
خشم افرایی فرداشی بیله
خدمتده اولان قولر آغلاسون

کوهی سینه سرداش اولانلر
سرحدارده آکا پاداش اولانلر
غزاده کندوبه بولدانلر
دوکوب کوزلرین قاطر آغلاسون

کوهی مشهور شاعر اول ائشاده سرحدارده
بولتقه مرقومک کفته سیدر [. بوراده نه
آردن نده مؤلفک عالمی حقند و بریدیکی
اوزون معلوماندن بحث ایدمک دکلر . یالکر
اثرک صولک طرفلرینده ، احد آغالک صورت
شهادتندن بحث ایدن مؤلف : « مشهور کوهی
شاعر اول ائشاده سیاحت ايله اکرده بولنوب
بالای رساله دیار یلان مره سی نظم ايله مشدر »
دیه ، مرقومک برای سیاحت « اکرده ده
بولوندیغی تصریح ایدیور .

کوهی حقند « حیدق الشهدا » مؤلفک
و بریدیکی ایضاحانی آرزو قوما تمامالاجاق
معلوماتی « مستقیم زاده » نك « محقق الخطاطین »
نده ، « محمد بحری پاشا » حقند مندرج
فقرده بولور دکه ، دنا شوندن عبارتدر :
[محمد بحری پاشا . — سدالبحرین ظهور
ایدوب سرای هاونو دخوله مأمور اولدی .
حسن خط نك و نسخی درویش علی
مرحومدن تمثیله افرانته تفوق وحلی قلمه
دخی تمسحق ایدوب وادیسنده بحر الفحول
وقواعد اوزره تعلیق دخی سیاهی احمد افندی
نکله اربابی عتیدنه مقبول اولشدر . سر
کتابتندن ایکی توغله چراغ اولوب حتی
طنبوری شائق عمرک همعصری اولان شاعر
کوهی صاحب معی بولور . دیوان کتابی
خدمتیه مقید ایدی . کندیلری بعدالقاعد
خواجهکان دیوانیدن اولوب دفعات ایله توقی
وجزیه محاسبه سی امثالی مناسب مناسبت ايله
ایله اوقا تکذکار ایکن استانبولده ربیع الاولده
غوطه خوار نیار اجل اولدیغنه کفری
(کتوی ؟) لطنی بومصرع تاریخی دیشدر :
زورق چینی یکیدردی کناره بحری

صلوات

مرحوم و مرقوم بر دین معارف اولوب
از جمله حسن کتابتیه روی سطرده واقع
هر نقطه سی رخساره بهرام آقابه بر خال

لطافت دال اولمشدی . سلطان مصطفی خان
ثانیك نام نامیلرینده طادین امتیاز ایچون
ساده ابتدا خلاف عاده بردندان اثبات
و کتابت ایدن سالما قولانجه بودر . مصطفی
خان اولک طغرلرینده تمیز صناد و ط
یوقدر . اشعارندن بومقطع یادکار قیلندی :
وصال ایدین ایتجه یجل ای بری شیدا
عجلی دینیمه عرض حالک درکنار اولر
[تحفة الخطاطین ، مراد منلا کتبخانه سی ، ۱۳۳۵]

« کوهی » نك اثرلری وادی شخصی
حقند بومقاله مرده الک قیسه ایضاحاته بیله
کیریشمک ایستیمورز . مقصد سر ، شائق
ادیانتک بولک قیمتتیمش حقند تصادفا المزه
کچن ایکی قیمتلر ویشیقنی اورتیه یوقیقدر .
بوویشیقملر بزه ابتدا « کوهی » نك اون برنجی
عصر صولکرینده شهرت قازاندیغی ، ثانیاً
« بحری » پاشا کی شعرده آشتا برذالک دیوان
کتابتی پایه چق درجه ده زمانک علوم و معارفه
آشتا اولدیغی ، ثالثاً « اکره » به بلکه ده
« بحری » پاشا معیتده کلرک اومریشی نظم
ایندیکی ، رابعاً « شائق عمر » دن اول کسب
شهرت ایدمک شهرتک اون ایکنجی عصرده
هر طرفه یایلیدیغی و سرحدارده کی ادبی حیاتی
کوسته رنک ملی ادبیات تاریخی نوی ایدیور .
« مستقیم زاده » نك بونک حقند قوللاندیغی
« صاحب معنی » تعبیرنه کلنجه ، بوندن در حال
برمعانی تقدیر چیقارمق خصوصنده احتیاطکار
داور آغالیدر : چونکه مرحوم ، بونکله عین
زمانده « کوهی » نك « معنی » مان ، لر
پازان بر « مایچی » اولدیغی ده ایما اثباتک
ایسته مشدرکه ، « مستقیم زاده » کی بر آدم ایچون
او عصرده بوله بر تلقینی طبعی کورمملی بزه .

« کوهی » نك مرتب بر دیوانی اولماسی نیجه
پک طبیعی ایسه ده ، شیمیدی به قدر هیچ
طرفه بوک تصادف ایدیمه مشدر . بودونک
روم ایلیدم عصر لرحه سورن هرج مرجار
اثناسنده سرحدارده ضایع اولمسی امکانیز
دکلر : نه کیم کونک برنده هانکی بر کوشده
اله کجه می ده مستبعد ضایع الاماز . معافیه
بودیوان اله کجه می بیله ، اودورلردن قاله
مجموعه لرحه « کوهی » نك اوقدر چوق
اثرلرینه تصادف ایدمکله دکه ، بونلرک
جمع و تصنیفی ايله کوزلر بر « دیوانچه » وجوده
کثیرمک هر زمان ممکندر . ملی ادبیات تاریخی

ایچون بوله بر دیوانچه نك ترتیبی پک مفید
اولاجقدر .

کورسینی راده محمد فؤاد

استانبول دارالفنونده « تورک ادبیاتی تاریخی » مدرس

منشی روضیة تاریخی

مقدمات

روسر ، (صریه) ايله (موره) ده حیللی
سحار کدنکیرینه طاقدفقری اشکال استقلالیه
ورای پرده کرمکه حاجت کوریدورلر ، قومیت
بولتیقه سی ، کندی بولتیقه لریه مخالف اولدی
حالدده بزم ساحلارده بولغازله ، اولالرحه ، روم
عنصرنه کورسیریلوردی . بز بولنره (عصیان)
دیور ایدک ، خیر عصیان دکل پای تختندن اوزانجه
برلرده قوبولده بالا خره جله قیوسندن کیرمک
امارات اختلال وودوک ایچوند بیوک برامات
اختلال ایدی . پادشاه بر بر ، قطعه قطعه ، قوم
قوم ایدیلوردی .

ایشته فرانسه اختلالدن (وقعه خیره) به
قدر امتداد ایدن اوتوز سکرسته طرفنده عثمانی
حکومتی کیرلیمک و قسقه دها زیاده تقرب
اینگندن باشقه بر مرک کورسره مشدر . (موره)
مستهلکی مناسبیله وقعه کین (مداخلات دوله)
ایسه قاربشدریجی و شاشدریجی بر یارمق ایدی .
بویارمق ده هنوز خنجره مزاورزنده طولاشقه ددر .

— ۱۰ —

وقعه خیره به قدر : ۱۸ سنه نظر فندمکی
قانونسوزلر و آتارشی نك شکلی - روس مطالبی ،
ممالک عثمانیه خریطه سی اوزرینده بولاش بولاش
بلیر یور ، ناپولیون ، موسقوا ، بره زباندن
صوکره - سلطان محمودک محیطی ، پادشاه
ایکی جریان آره سنده : اندرون و بیرون ،
حالت افندی دوری ، (سند اتفاق) محرر -
لریدن راضی پاشانک اعدایه ، دولت صلاحتی
نق و اعدام قفلارنده یعنی تدبیرش بولتیقه سنده
آر ایدوردی . و یانه قونفرم سی و ملیت بولتیقه سی
- متغیله تنکیلی بولتیقه سی ، سلطان محمود
حالت افندی نك معنی تفویضه مغلوب کچیور ،
وکلاهی دولت مملکت جغرافیائی بیلمیور -
آته ، آریابه اذنسز یشیله مور - بویاز
اختلالی ، شیخ الاسلام اولق ایچون برقاج
بیاض قبل کافی - یانغینلره قارشیه اعدام ،
نق - افرادک قانون کسلیمه سی - حکومت ،
جمهوریت حالنده اولان جمعیتلر دن قورقور ،
ایله کله ارفنی باهره سی - حکومته کده کضع کلی